

in pripravljajo ustrezne sezname (Science abstracting and indexing services). V zadnjem času so se te službe zelo razvile in se bodo z naglo rastjo literature še bolj. Predstavljajo del celotnega dokumentacijskega sistema. Leta 1957 je bila v ZDA ustanovljena zveza omenjenih služb (National Federation of Science Abstracting and Indexing Services). Do danes je izdala ta zveza že veliko publikacij izvlečkov in seznamov iz vseh važnejših področij človeškega udejstvovanja. Njen cilj je poenotiti metode dela, izpopolniti strokovno izrazoslovje itd. Posebno skrb posveča Zveza izobraževanju kadrov in uvajanju mehanizacije in avtomatizacije v to delo. Ker je iskanje podatkov zelo zamudno, si že danes na številnih področjih pomagajo z elektronskimi selektorji. Za iskanje medicinske literature je že od leta 1964 v uporabi strojni sistem MEDLARS, za biološke vede pa sistem BIOSIS. Na str. 347 je narisana model selektorja, ki se uporablja za iskanje biološke literature. Čeprav se nam zdijo ti dosežki že veliki, poudarja avtor v sklepnem članku, da smo šele na pragu uporabe selektorjev.

Ista številka nas pouči o delu omenjenih služb na področju fizikalnih ved in še posebej o seznamih revij s področja kemije.

Posebno pozornost zasluži sestavek Mortona V. Malina, direktorja Inštituta za znanstveno informacijo iz Philadelphije. Seznanja nas z novim konceptom popisa literature, imenovanim »citation index« — seznam navedb. To je urejen seznam člankov, katerih vsakega spremljajo še seznam tistih, ki osnovni članek citirajo. Po tem sistemu izdaja Inštitut za znanstveno informacijo reprezentativni Science index. Leta 1968 so v tej publikaciji obdelali za leto 1966 1573 revij iz 42 dežel. Skupno število obdelanih člankov dosega 3 063 080.

Aprilska številka iste revije nas seznanja s sistemom istskih knjižnic v ZDA. Te knjižnice imajo veliko vlogo v vzgojnem programu. Razpolaga-

jo s knjižnim in avdiovizualnim materialom. Razdeljene so po okrožjih in so administrativno podrejene oddelku za prosveto. Statistične tabele nas pouče o številu personala v njih.

Julijska številka zajema področje ljudskih knjižnic s posebnim ozirom na skupinsko delo. Ljudska knjižnica mora najti pot do vseh skupin prebivalstva od najbolj do najmanj izobraženih. Opisani so načini, kako je mogoče pridobiti bralce, ki bi sami ne našli poti v knjižnico. Predvsem so to manj izobraženi bralci iz nižjih plasti prebivalstva. Vzgoji odraslih posvečajo v ZDA posebno skrb in ljudske knjižnice opravljajo pri tem važno vlogo.

Tudi oktobrska številka posega na področje ljudskih knjižnic, le da obravnava tokrat starostno določeno skupino prebivalstva — mlajše polnoletnike kot obiskovalce ljudskih knjižnic. S tem izrazom zaznamujejo v knjižnicah ZDA mladino že od 14. do 20. leta. Na drugih področjih se pojmuje s tem izrazom mladina od 18. do 23. leta. Knjižničar, ki streže polnoletnikom, opravlja važno vzgojno funkcijo in se mora v ta namen še posebej izobraziti. V članku je že navedene nekaj tovrstne literature. Posebni sestavki še razpravljajo o tem, kakšne kriterije je treba upoštevati pri izboru literature za mlajše polnoletnike in kako jih je treba spodbujati k branju s posebej zanje prirejenimi propagandnimi metodami, ki so značilne za sodobne ljudske knjižnice (bralni krožki, filmi, plošče, razstave itd.).

Ana Matko

The Library Quarterly. A Journal of Investigation and Discussion in the Field of Library Science. The Graduate Library School of The University of Chicago. XXXVIII/1968, št. 1—4, 474 str. 8°.

Prva številka prinaša poročila o 23. letni konferenci čikaške višje bibliotekarske šole, ki je obravnavala ljudsko knjižnico v mestnem okolju. Številna poročila nas seznanijo s proble-

mi teh knjižnic v ZDA, kjer danes že več kot dve tretjini ljudi živi v mestih. Referenti ostro analizirajo ameriško družbo, ki je polna nasprotij in nasilja. Izhod iz te situacije vidijo v vzgoji prebivalstva. K tej pa prav knjižnice veliko prispevajo. S te perspektive dobiva njihova vloga v naglem razvoju mest velik pomen. Poseben problem so knjižnice v predmestjih, ki niso finančno dovolj močne in si pomagajo z medbibliotečno izposojajo iz mestnih knjižnic. V zadnjem poročilu je opisan načrt ljudskih knjižnic v mestih za naslednjih 25 let.

V 2. in 3. številki je objavljeno poročilo E. Warner McElroy o vsebinski raznoličnosti pri branju odraslih. Podatke za to raziskavo je oskrbel Organ za raziskavo javnih mnenj. Iz celotne odrasle populacije je bilo po določenih kriterijih izbranih 1469 ljudi, ki predstavljajo vzorec prebivalstva. Med njimi je 712 bral-

cev. To so tisti, ki so v zadnjih šestih mesecih prebrali vsaj eno knjigo. Prvi del proučuje bralne navade in demografske značilnosti teh bralcev. Drugi del pa analizira omenjene bralce glede na deset kategorij knjig od beletrije prek znanosti in drugih področij do športa. Raziskava ni vredna pozornosti samo zaradi rezultatov, ki so podani v številnih tabelah, ampak tudi zaradi same metode.

2. številka nas seznanja z norveškim bibliotekarstvom.

V 3. številki je v sestavku o problemih statistike v akademskih knjižnicah navedenih nekaj najvažnejših publikacij, ki prinašajo osnovne statistične podatke o teh knjižnicah. V isti številki najdemo še poročilo o čitalnicah v 22 kolegijskih in univerzitetnih knjižnicah. Obširna raziskava je bila izvedena v letih 1964—1967. Proučili so študijske razmere v omenjenih čitalnicah.

Ana Matko